

A HTMT HÍREI**Megjelentek a 2024-es tavaszi Délvidékért ösztöndíjpályázatok**

A Délvidékért Kiss Alapítvány ösztöndíjpályázatot ír ki délvidéki magyar kutatók magyarországi kutatóhelyeken végzendő tudományos munkájának támogatására. A tudományterületet az alapítvány nem korlátozza, tehát mindhárom nagy tudománycsoport területéről várja a jelentkezőket. A pályázat célja, hogy segítse a délvidéki magyarság kapcsolódását a magyar és a nemzetközi tudományos közlélethez, s egyúttal elősegítse a magyar tudományos szaknyelv használatát a Délvidéken. [...] A pályázatot 2024. április 11-től 2024. május 10-én 14 óráig az Akadémiai Adattárhoz kapcsolt Délvidékért pályázati rendszeren keresztül lehet benyújtani az alábbi linken...” MTA.hu: [teljes cikk >](#)

SZERBIA/VAJDASÁG**Még egy határátkelőt építenek Kelebiánál**

Kelebia és Tompa között még egy határátkelő nyitására döntött a szerb kormány: Határozatot hozott egy munkacsoport alakítására, amely levezeti a tárgyalásokat Magyarországgal és koordinálja a kivitelezést is. A Kelebia–Tompa 2-es határátkelő megépítéséről korábban Goran Vesić építésügyi, közlekedési és infrastrukturális miniszter is említést tett nyilatkozataiban: a tervek szerint az új átkelő megnyitását követően az egyik kelebiai határátkelőn személygépkocsik haladhatnak majd át, a másikon viszont kizárólag a teherforgalmat bonyolítják majd le...” Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Több diák lesz jogosult az ingyenes tankönyvekre

Az ingyenes tankönyvekre a jövőben jogosultak a ritka betegségben szenvedő diákok, azok a diákok, akik ápolásban részesülnek, az egyedülálló szülők gyermekei, azok, akiknek egyik szülője elhunyt vagy ismeretlenként tartják számon, közölte a minisztérium. Ahogyan a korábbi években is, ingyenes tankönyvekben részesülnek a szociálisan veszélyeztetett családokban élő gyermekek, illetve azok, akik szociális segélyben részesülnek, valamint azok számára, akik nagycsaládban élnek, vagyis kettő vagy több testvérük van...” Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Bemutatták Szombathy Bálint könyvét

A Szabadkai Kortárs Galéria és a Miloš Crnjanski Vajdasági Művelődési Központ szervezésében pénteken bemutatták Szombathy Bálint művészeti író, kritikus, képzőművész Dada-tsúszda – Töredékek Tsúszó Sándor életéből című kötetét. Az író regénye magyar nyelven 2013-ban jelent meg, ezt fordította le szerb nyelvre Gabriela Bratić. A regény egy fiktív személy, Tsúszó Sándor felvidéki művészpálya életének párizsi időszakát dolgozza fel, aki fiatalon bekerült az avantgárd csatározások kellős közepébe, a Tristan Tzara dadaista és André Breton szürrealista vezér közötti kíméletlen harcba. A könyvben a főhősön kívül minden szereplő valós történelmi alak. A szerző senkit sem kímél, ugyanakkor tisztelettel adózik a korai európai avantgárd művészei előtt, művészettörténészként ábrázolva újításait...” Magyarszo.rs: [teljes cikk >](#)

Oberczián Géza először mutatkozott be kötettel Vajdaságban

Oberczián Géza először mutatkozott be kötettel Vajdaságban. Szabadkán, a Népkör Magyar Művelődési Központban a Tériidő című kötetét ismertették. Ebben a kisregény-trilógiában arra keresi a választ, hogy mi is az idő? Fizikai, metafizikai és bölcsészeti megfogalmazásban...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Körmöczi Andor, a szegedi ELI ALPS Lézeres Kutatóintézet munkatársa

A Szegeden működő ELI ALPS Lézeres Kutatóintézet egy világviszonylatban is egyedülálló projektum része. Megépítésével olyan berendezések váltak elérhetővé a nemzetközi tudományos közösség számára, amelyek segítségével számos lézeres kísérlet végezhető. Ezek potenciálisan korszakalkotó áttöréseket eredményezhetnek az orvosi biológia, a kémia, az éghajlat és az energetika területén. A lézerközpontról és az ott folyó lézeres laboratóriumi kísérletek jelentőségéről a vajdasági származású Körmöczi Andor fiatal tudóssal beszélgettünk. [...] Az ELI épületében található lézerforrások különböző tulajdonságokkal bírnak, beleértve a rövid impulzusú és magas energiájú változatokat is — mutatott rá Körmöczi Andor. [...] Arra is kíváncsiak voltunk,

hogy vajdasági magyar fiataloként valaki miként tud bekerülni egy ilyen világviszonylatban is egyedülálló lézeres kutatóintézetbe...”
Hetnap.rs: [teljes cikk >](#)

Amplitúdókkal megtűzdelte előadás a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók Találkozóján

Szombaton este Nagyikindán a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók Találkozóján a Palicsi Színjátszó Grund lépett a színpadra az Emily című filmadaptációval. A dráma egy kortárs szerelmi történetet mutat be, és arra keresi a választ, hogy mi mindennel kell megküzdeniük a mai sikerorientált világban, miközben előjönnek a nemeket megkülönböztető kérdések és sztereotípiák. Azért választottam ezt a témát, mert a probléma nagyon aktuális témakör [...] ismertette az alaphelyzetet Mezei Zoltán rendező. Az előadásokat minden nap szakzsűri értékeli...” Magyarorszo.rs: [teljes cikk >](#)

Beszámoló: A Múlt íze – Korhecz Gyula című kiállításon jártunk

A szabadkai Városi Múzeumban tekinthetünk meg a Múlt íze – Korhecz Gyula (1899-1973) című kiállításon. A pénteki kiállítás megnyitón a 20-as évek Szabadkája elevenedett meg a látogatók előtt, ahol nem csak megfigyelhettük, de meg is kóstolhattuk a múlt egy szeletét. A kiállított anyagról Korhecz Papp Zsuzsannát, a Városi Múzeum munkatársát kérdeztük. [...] Az anyag összeállítását levéltári, könyvtári kutatás előzte meg, amely néhány hónapig tartott. Mivel Korhecz Gyula rendszeresen reklámozott a Bács megyei Naplóban, így a 28-tól 41-ig terjedő összes példányt átnéztük, és amit találtunk, az szinte mind bele is került a kutatásba. Jó példa az ő munkássága a brand építésre, hiszen nem csak magyarul reklámozott, de szerb nyelven is, [...] ismertette Kubičković Ákos történész...” Szmsz.press: [teljes cikk >](#)

Tárlat: Huszonöt éves az ABC&T Képzőművészeti Szakkör

25 év telt el azóta, hogy Török István életre hívta az ABC&T Képzőművészeti Szakkört. A szabadkai középiskolások részére létrehozott csoportba korábban mintegy harmincan jártak rendszeresen. [...] Most mindenki több képpel készült, ez gyakorlatilag a tagok önálló mini kiállítása. [...] A jubileumi tárlat megtekinthető Szabadkán a Szabadegyetem kiállítótermében...” Pannonrtv.com: [teljes cikk >](#)

UKRAJNA/KÁRPÁTALJA

Új határátkelő létesül Nagyhódos és Nagypalád között

Új határátkelő létrejöttéről szóló megállapodást írt alá Magyarország és Ukrajna Nagyhódos és Nagypalád közötti új határátkelővel hatra emelkedik az átkelő pontok száma Ukrajna és Magyarország között. [...] Továbbá annak lehetővé tétele is szóba került, hogy az Asztély-Beregsurány határátkelőn megnyitják az utat a 7,5 tonna súlyúnál nagyobb, rakomány nélküli tehergépjárművek előtt...”
Forrás: Karpathir.com: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Tárgyalnak az egyetemek Kárpátaljára történő áthelyezéséről?

Kárpátalján tartózkodik munkalátogatáson az ukrán oktatási és tudományos miniszter. A kormányzó tudatta, a találkozón oktatási kérdéseket vitattak meg, beszéltek egyetemek áthelyezéséről, a szakmai oktatás fejlesztéséről és különböző nemzeti projektek megvalósításáról a megyében...”
Forrás: Kiszo.net: [teljes cikk >](#)

AUSZTRIA

Statisztika: Továbbra is Ausztria a magyarok célszövege

2019 óta még mindig Ausztria a legkedveltebb azon magyarok körében, akik úgy döntenek, hogy elhagyják szülőhazájukat. Magyarországról 2023-ban 33 700-an vándoroltak el, és ebből majdnem a fele, 15 600-an Ausztriában kezdtek új életet. 2010 óta egyetlen évben sem vándoroltak ki annyian Magyarországról külföldre, mint tavaly – ez derült ki a KSH legfrissebb adataiból...”
Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

Podcast: Nyelvtanítást segítő könyvet mutattak be a bécsi Finnugor Tanszéken

A bécsi Finnugor Tanszéken április 9-én Görbe Tamás, a berlini Humboldt Egyetem Magyar Irodalom és Kultúra Tanszékének magyar lektora mutatta be a „Rendszerező magyar nyelvtan” című kétkötetes grammatikát. A könyv az elmúlt év nyarán jelent meg,

és társszerzői voltak még Szita Szilvia és Pelz Katalin. Ez a kötet a magyart idegen nyelvként tanulók számára készült...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

600 jelentkező a versmondó versenyre

Idén már 15. alkalommal hirdette meg hagyományos vers-, mese- és prózamondó versenyét az AMAPED. Ahogy azt már évek alatt megszokhatták, hibrid formában rendezik a megmérettetést, így nem csak jelenléti, de online jelentkezéseket is elfogadtak. A versenyre óvodás kortól egészen a felnőttekig jelentkeztek a verset szeretők, akik idén 600-an lesznek. [...] A felhívásban idén a gyermekeknek Kányádi Sándor verseit és magyar népmeséket ajánlottak a szervezők, míg a felnőtteknek Kányádi Sándor verseit és Örkény István prózáját javasolták...” Forrás: Volksgruppen.at: [teljes cikk >](#)

SZLOVÉNIA/MURAVIDÉK

Elbírálták a kulturális pályázatokat

Április 2-án tartotta ülését a Magyar Nemzetiségi Művelődési Intézet Tanácsa a Bánffy Központban. Az ülésen elfogadták a 2023-as zárszámadást, értékelték az MNMI igazgatójának a sikerességét, valamint elbírálták a nyilvános felhívásra beérkezett kulturális pályázatokat. Az MNMI 2023-as zárszámadását Soós Mihály intézetigazgató ismertette: [...] 2023-ban az MNMI körülbelül 160 programot tervezett, végül 182 eseményen volt jelen, a megvalósított programok száma tehát meghaladta a tervezett számot. [...] A következő napirendi pont a 2024-es évi terv alapján meghirdetett nyilvános felhívásra beérkezett pályázatok elbírálása volt, mely zárt ajtók mögött zajlott. A 25 beérkezett pályázatból 24 pozitív elbírálásban részesült, összesen 12.194 eurót osztottak szét...” Forrás: Nepujsg.net: [teljes cikk >](#)

„Talent Lab” nevű esemény a Muraszombati Közgazdasági Középiskolában

A „Talent Lab – a foglalkoztatási potenciál növelése a muravidéki régióban” projekt keretében április 4-én rendezték meg az idei „Pitch day” eseményt a Muraszombati Közgazdasági Középiskolában. A Lendvai Kétnyelvű Középiskolát három páros képviselte. A tehetséges fiatalok mentoriak segítségével az elmúlt hónapokban muravidéki cégek problémáit igyekeztek megoldani, illetve a vállalatokat innovatív ötleteikkel támogatni. Az ősz óta tartó kemény munka eredményét „pitchek”, vagyis rövid prezentációk keretében mutatták be. [...] A lányok külön köszönetet mondtak Kepéné Bihar Mária néprajzkutatónak aki a középkori menü összeállításánál segédkezett, valamint a Lendvai Termékek, ahol elkészítették az ételsort...” Forrás: Nepujsg.net: [teljes cikk >](#)

Podcast sorozat: A TERMINI magyar kutatóhálózatról

A teljes magyar nyelvterület összehangolt feltárását tűzte ki célul a TERMINI kutatóhálózat, amelynek élén Benő Attila nyelvész és költő, szótárszerkesztő, egyetemi tanár, az MTA külső köztestületének tagja áll. Gaál Péter, a Maribori Egyetem Bölcsészettudományi Karának magyar nyelvi lektora rövid sorozatban mutatja be ennek a nyelvtervezés szempontjából is jelentős szerveződésnek a munkáját és munkatársait a Muravidéki Magyar Rádió Nyelvművelő című műsorában. Második rész...” Forrás: Rtvsllo.si: [teljes cikk >](#) [teljes cikk 2 >](#)

Múltidéző: Bírálták a muravidéki magyar tanítókat

Folytatjuk az 1955-ös évre vonatkozó belügyi beszámoló ismertetését, mégpedig a kisebbségi oktatás értékelését ismertetjük. Az említett időszakban a magyar nemzetiségi általános iskolák két típusát tartották számon. Őt olyan általános iskola működött a Muravidéken, amelyek keretében – a szlovén nyelv oktatásának kivételével – kizárólag magyar nyelven folyt az oktatás, mert ezekben a közegekben a belügyi szervek beszámolója szerint nem volt szükség szlovén tagozatra. [...] A tárgyalt időszakban tíz olyan iskola működött a Muravidék nemzetiségileg vegyesen lakott területén, ahol a magyar tagozat mellett szlovén tagozatot is létrehozta...” Forrás: Nepujsg.net: [teljes cikk >](#)

ROMÁNIA/ERDÉLY

Könyvtári törvény: Fontos, de önmagában nem teremt több magyar olvasót a szórványban

Az új könyvtári törvény szenátus által már jóváhagyott és hamarosan a képviselőház elé kerülő tervezete a korábbinál több kisebbségeket is érintő előírást tartalmaz. Ez pozitív lépés, de a törvény önmagában nem fog sokat javítani sem a könyvek iránti igényen, sem a magyar állománnyal is rendelkező könyvtárak helyzetén, véli Szöcs Endre, a Romániai Magyar Könyvtárosok Egyesületének elnöke, a Székelyudvarhelyi Városi Könyvtár igazgatója. [...] A szenátus által elfogadott változatban szereplő további fontosabb változások: Ahol a nemzeti kisebbség aránya meghaladja a 20 százalékot, a közpénzből működő könyvtárakban legalább egy olyan könyvtárost kell alkalmazni, aki ismeri az adott nemzeti kisebbség nyelvét; a tervezet részletesen előírja, hogy

mennyivel kellene nőnie évente a könyvtári állományoknak, a közkönyvtárak esetében legalább évente 50 kiadvánnyal minden 1000 lakos után...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

Kovács András Ferencre emlékeznek Erdélyben

A decemberben elhunyt Kovács András Ferenc Kossuth-díjas költőre emlékeznek több erdélyi városban ma, a magyar költészet napján. Kolozsváron a Babeş–Bolyai Tudományegyetem bölcsészkarán Földöntúli lombok címmel tartanak emlékestet 18 órától. A 64 éves korában elhunyt erdélyi magyar költő életművéről Balázs Imre József az MTA külső köztestületének tagja, kolozsvári és Boka László budapesti irodalomtörténész beszélget. [...] Nagyváradon a hagyományos költészetnapj Verssétán emlékeznek Kovács András Ferencre. A menet 16.30 órától indul a Szigligeti Színházról, ennek keretében a színház színművészei több fontos belvárosi helyszínen szavalják el a költő egy-egy versét. [...] Marosvásárhelyen a magyar költészet napján jelentik be, ki veheti át 2024-ben a Kovács András Ferenc Költészeti Díjat, melyet idén alapított a Látó szépirodalmi folyóirat és a marosvásárhelyi Aranka György Alapítvány a decemberben elhunyt erdélyi magyar költő emlékére...” Forrás: 3szek.ro: [teljes cikk >](#)

Farkas Árpádra emlékeznek a költészet napja alkalmából Sepsiszentgyörgyön és Székelyszentmiklóson

A 80 éve született, 2021 februárjában elhunyt, Kossuth-díjas Farkas Árpádra emlékeznek a költészet napja alkalmából Sepsiszentgyörgyön a Bod Péter Megyei Könyvtárban, ahol Farkas Árpád-emlékestet tartanak csütörtökön 17 órától. A rendezvényen, amely a fél évszázada létrehozott könyvtár jubileumi eseményeinek sorába illeszkedik, Farkas Árpád életét és műveit idézik. [...] A székelyszentmiklósi unitárius templom kertjében 2022 szeptemberében állítottak emléket Farkas Árpádnak. Szombaton, április 13-án irodalmi rendezvényt...” Forrás: Kronikaonline.ro: [teljes cikk >](#)

Magas magyar állami kitüntetés Tamási Zsoltnak

Hálaadó szentmise keretében emlékeztek meg az önállóságától megfosztott II. Rákóczi Ferenc Római Katolikus Főgimnázium diákjai és tanárai az iskola névadójáról. A Keresztelő Szent János- plébániatemplomban április 5-én tartott ünnepi szentmise keretében vette át a március 15-i nemzeti ünnepünk alkalmából a Sulyok Tamás köztársasági elnök által adományozott Magyar Érdemrend lovagkeresztje kitüntetését Tamási Zsolt-József, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum aleggységéként működő római katolikus iskola volt igazgatója. [...] Tamási Zsolt 1975-ben született Szászrégenben, a kolozsvári Babeş–Bolyai Tudományegyetem Római Katolikus Teológia Karán végezte az alapképzést, majd mesteri és doktori tanulmányait. Iskolai munkásságával párhuzamosan az egyetemi oktatásban is aktív szerepet vállalt. [...] 2007-től a Magyar Tudományos Akadémia külső köztestületi tagja, szintén 2007-től az MTA – Kolozsvári Akadémiai Bizottság, történettudományi és teológiatudományok szakbizottságának, 2014-től az Erdélyi Katolikus Státus Alapítvány kuratóriumi tagja...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Beszélgetés: Veress László, segesvári gyógyszerész

Immár negyedik éve van egy patikai tárgyakat tartalmazó gyűjteményem Segesváron. Életemet gyermekkoromtól végigkísérte egyfajta gyűjtőszendevély. [...] Az utóbbi két évben sokat változott, bővült a gyűjteményem. Ebben a formájában még nem látható, de folyamatban van a felvitele az internetre. Kezdeti formájában a Magyar Gyógyszerésztörténeti Társaság honlapján tekinthető meg: Veress László Segesvári Gyógyszertári Múzeuma cím alatt. [...] Több könyved jelent meg, amelyek itt is ki vannak állítva. Egy kisebb terjedelmű ismertetésen dolgozom gyűjteményem különleges, fontosabb tárgyairól. Ezt megfelelő fotóanyaggal szeretném ellátni...” Forrás: E-nepujsag.ro: [teljes cikk >](#)

Vélemény: Díjaink és esendőségeink

Sokan sokat díjaznak, szinte minden hétre jut valami kitüntetés. A rendszerváltás hajnalán már meg is jelent ez a „népszokás”. Számos intézmény, hivatal, alapítvány, iskola, egyház, párt, civilszervezet szeret plecsnit osztogatni. A legtöbb esetben senki nem tudja, hogy a díj milyen módszertan, szabály alapján kerül kiosztásra. Már nincs is sajtó, amelyik feltenné a kérdést, hogy ki, miért, milyen díjat is ad, illetve kap. Hogy kérdezzem ilyeneket, mikor az egyik legbőkezűbb osztogató maga a Magyar Újságírók Romániai Egyesülete, a MŰRE. Nem kevesebb mint kilenc, különböző sajtós személyiségről elnevezett díjat hozott létre az évek során. [...] Nos, Erdélyben a legnagyobb díjgyártó manufaktúra a... [...] Az átláthatatlanság ellenére, nem volna korrekt, ha nem tennénk hozzá, hogy sok olyan kultúracsináló, közösségépítő kapott megbecsülésnek szánt elismerést, akinek valóban figyelemre méltó a munkássága, akár művészetéről, akár tudományról, akár közművelődésről legyen szó...” Forrás: Transtex.ro: [teljes cikk >](#)

SZLOVÁKIA/FELVIDÉK

Aláírták a Magyar–Szlovák Kisebbségi Vegyes Bizottság ülésének jegyzőkönyvét

A Magyar–Szlovák Kisebbségi Vegyes Bizottság XV. ülését jegyzőkönyv-aláírási ceremónia és sajtótájékoztató zárta. A jegyzőkönyvek kicserélése után Kalmár Ferenc, Magyarország szomszédságpolitikájának fejlesztéséért felelős miniszteri

különmegbízottja és Miroslav Mojžita a Magyar–Szlovák Kisebbségi Vegyes Bizottság szlovák társelnöke mondott beszédet. [...] A közös jegyzőkönyv tartalmának részleteit főbb vonalakban: A Bizottság értékelte, hogy a szlovák kormány kisebbségi alapot hozott létre, ugyancsak fontos a szlovákiai magyar kisebbség számára az ún. Csemadok-törvény, vagyis a szervezet finanszírozásának, továbbá a kassai Rovás Egyesület székházának ügye. Mindkét fél számára elfogadható javaslatot kell készíteni; a szlovák állam tovább folytatja a 40-es években kisajátított, és a restitúciós törvény alá nem eső magyar református javak visszaadását; azt is javasolja a két fél, hogy a Selye János Egyetemnek nyújtott szlovák kormányzati támogatás mértéke ne csökkenjen. [...] Végül a kettős állampolgárság kérdését nemzetközi jogi szakértőkre bízzák...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Podcast: Krúdy Gyula Szepessége

Krúdy Gyula és Szepesség kapcsolatáról beszélgettünk Major Imre irodalmárral és Czáboczký Szabolcs történésszel, aki egyben az irodalmi szemelvények felolvasásában is segített. Megpróbáltuk kideríteni, miért vonzódott az egyik legjelesebb írónk ennyire erőteljesen a Szepességhez, hogyan merített ihletet Az Ezeregyéjszaka meséiből, és miként lehet egy történet rendkívül cselekményes, ha végül is nem történik benne semmi...” Forrás: Patria24.sk: [teljes cikk >](#)

Pintér Zoltán papköltő „Szeretnék, Uram...” c. verseskötetének bemutatója a Reviczky Házban

Április 9-én a közelgő költészet napja alkalmából, de napra pontosan Reviczky Gyula és Pósa Lajos születésnapján került sor a Diószegi Pannonia Polgári Társulás, a Lévai Szent László Kör és Reviczky Társulás irodalmi szakosztálya aznapi közös rendezvényére, Pintér Zoltán, felvidéki papköltő nyugalmazott kanonok, volt lévai káplán „Szeretnék, Uram...” c. legújabb verseskötetének bemutatására...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)

Grendel ’75 kötetbemutató Pozsonyban

A Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeumában Grendel Lajos 75. születésnapja alkalmából az Eperjesi Egyetem Magyar Nyelv és Kultúra Intézete által szervezett konferencia kötetének bemutatójára kerül sor. [...] Az eseményre április 18-án, csütörtökön 14 órai kezdettel kerül sor A Szlovákiai Magyar Kultúra Múzeumában, a pozsonyi Brämer-kúriában...” Forrás: Felvidek.ma: [teljes cikk >](#)